МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая

УТВЕРЖДАЮ

Проректор по образовательной деятельности КФУ

Проф. Таюрский Д.А.

_____ _____ 20___ г.

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины

Введение в тюркологию Б3.ДВ.3

Направление подготовки: 050100.62 - Педагогическое образование
Профиль подготовки: Образование в области родного (татарского) языка и литературы и иностранного (арабского) языка
Квалификация выпускника: бакалавр
Форма обучения: очное
Язык обучения: русский

Автор(ы):

Саттарова М.Р. , Юсупова А.Ш.

Рецензент(ы):

Денмухаметова Э.Н.

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Замалетдинов Р. Р.
Протокол заседания кафедры No ___ от "____" _____ 201__г
Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации (отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая):
Протокол заседания УМК No _____ от "____" _____ 201__г

Регистрационный No 902313516

Казань
2016

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Саттарова М.Р. кафедра общего и тюркского языкознания отделение татарской филологии и культуры им.Г.Тукая , Madina.Sattarova@kpfu.ru ; профессор, д.н. (профессор) Юсупова А.Ш. кафедра общего и тюркского языкознания отделение татарской филологии и культуры им.Г.Тукая , Alfiia.Iousoupova@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

1) Ознакомить студентов с семьей тюркских языков, их географическим распространением;

2) Ознакомить формированием и развитием тюркских языков;

3) Познакомить классификациями тюркских языков, основными группами тюркских языков;

4) Познакомить основными этапами развития тюркологии.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б3.ДВ.3 Профессиональный" основной образовательной программы 050100.62 Педагогическое образование и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 1, 2 курсах, 2, 3 семестры.

Образовательная программа высшего образования по направлению: 44.03.05 Педагогическое образование В. ДВ.6

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-2 (общекультурные компетенции)	способностью анализировать основные этапы и закономерности исторического развития для формирования патриотизма и гражданской позиции
ОПК-1 (профессиональные компетенции)	готовностью сознавать социальную значимость своей будущей профессии, обладать мотивацией к осуществлению профессиональной деятельности
ПК-5 (профессиональные компетенции)	способностью осуществлять педагогическое сопровождение социализации и профессионального самоопределения обучающихся
ОК-5 (общекультурные компетенции)	способностью работать в команде, толерантно воспринимать социальные, культурные и личностные различия

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- тюркские языки и географическое распространение, социально-политический статус языка;
- формирование и развитие тюркских языков;
- о традиционных письменностях, принятых в тюркском языковом круге;
- историю становления тюркологии как науки;

2. должен уметь:

- разбираться в генетической классификации алтайских языков;
- понимать развитие тюркологической науки;

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

- четко представить историю развития тюркских языков;
- иметь представление о структуре алтайского языкового типа;

3. должен владеть:

- принципами классификации тюркских языков;
- конкретными знаниями о тюркских языках, о тюркологических научных центрах РФ и зарубежом.

Знать:

- тюркские языки и географическое распространение, социально-политический статус языка;
- особенности формирования и развития тюркских языков;
- структуру алтайского языкового типа;
- традиционные письменности, принятых в тюркском языковом круге;
- историю становления тюркологии как науки.

Уметь:

- классифицировать тюркские языки;
- определять основные группы тюркских языков.
- пользоваться научной и справочной литературой, библиографическими источниками и современными поисковыми системами;

Владеть:

- принципами классификации тюркских языков;
- методами общей типологической реконструкции праязыковых состояний

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 3 зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины отсутствует во 2 семестре; экзамен в 3 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
	Тема 1. Тюркология						

фәненең барлыкка килүе һәм бүгенге торышы. Ориенталистика фәне һәм тюркология.

1		0	2	0	устный опрос

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
2.	Тема 2. Хәзерге төрки телләр һәм халыкларның таралыш географиясе, территориаль төркемнәре.	1		2	2	0	устный опрос
3.	Тема 3. Төрки телләрнең башка телләргә мөнәсәбәте ягыннан Алтай һәм Урал-Алтай теорияләре.	1		2	2	0	реферат устный опрос
4.	Тема 4. Төрки телләрне төркемләү принциплары классификацияләр.	1		0	2	0	реферат устный опрос
5.	Тема 5. Төрки телләр үсешендә тарихи чорлар.	1		0	4	0	реферат устный опрос
6.	Тема 6. Төрки телләрне өйрәнү тарихы.	1		0	4	0	реферат устный опрос
7.	Тема 7. Россиядә академия ачылу. Беренче экспедицияләр оештырылу.	1		0	2	0	реферат
8.	Тема 8. XVIII йөзнең икенче яртысында төрки телләрне өйрәнү.	1		0	2	0	реферат устный опрос
9.	Тема 9. Россиядә университетлар ачылу.	1		0	2	0	устный опрос
10.	Тема 10. Төрки тел белемена нигез салучы академик В.В.Радлов.	1		0	2	0	реферат устный опрос
11.	Тема 11. Петербург университеты	1		0	2	0	реферат устный опрос
12.	Тема 12. XIX йөзнең II яртысында татарча грамматикалар.	1		0	2	0	устный опрос
13.	Тема 13. XX йөз башында язылган татарча грамматикалар.	1		0	2	0	устный опрос
14.	Тема 14. 1920-1940 елларда татар тел белемененң үсеше.	1		0	2	0	устный опрос

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
15.	Тема 15. Хәзерге татар тел белеменең үсеше.	1		2	6	0	устный опрос
16.	Тема 16. Төрки тел белеме мәркәзләре	1		2	6	0	устный опрос
17.	Тема 17. Чит илләрдә төрки тел белеме.	1		0	2	0	тестирование
.	Тема . Итоговая форма контроля	3		0	0	0	экзамен
	Итого			8	46	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Тюркология фәненең барлыкка килүе һәм бүгенге торышы. Ориенталистика фәне һәм тюркология.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тюркологиянең Көнчыгышны өйрәнү фәненә мөнәсәбәте. Төрки филологиягә кереш фәненең өйрәнү предметы һәм бурычлары. Хәзерге төрки телләр һәм үле телләр. Борынгы төрки халыклар.

Тема 2. Хәзерге төрки телләр һәм халыкларның таралыш географиясе, территориаль төркемнәре.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Хәзерге төрки телләр һәм халыкларның таралыш географиясе, территориаль төркемнәре.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Хәзерге төрки халыклар, аларның таралыш географиясе, телләре һәм территориаль яктан төркемләнүе: 1) Көнбатыш төркем (Литваның көнбатыш өлешендә, Украина, Молдавиядә яшәүче төрки халыклар); 2) Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халыклар; 3) Идел буе һәм Уралда яшәүче төрки халыклар; 4) Урта Азия һәм Казахстанда яшәүче төрки халыклар; 5) Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халыклар; 6) Көнчыгыш Себердә яшәүче төрки халыклар; 7) Алтай төркиләренең телләре; 8) Саян таулары ягында таралган төрки халыклар. Чит илләрдә яшәүче төрки халыклар.

Тема 3. Төрки телләрнең башка телләргә мөнәсәбәте ягыннан Алтай һәм Урал-Алтай теорияләре.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Алтай теориясе. Урал-Алтай теориясе. Алтай телләр гаиләсенә кергән телләрнең генетик һәм типологик охшашлыгы.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Алтай телләр бердәмлегенә кергән телләр гаиләсе. Алтай телләр бердәмлегенең генетик охшашлыгы исбатлаган галимнәр.

Тема 4. Төрки телләрне төркемләү принциплары классификацияләр.

практическое занятие (2 часа(ов)):

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Төрки телләрне төркемләү мәсьәләсе. Классификация нигезенә салына торган билгеләр. М.Кашгари, В.В.Радлов, Ф.Е.Корш, Н.Ф. Катанов, А.Н.Самойлович, С.Е.Малов, Н.А.Баскаков классификацияләре. Аларның лингвистик һәм тарихи-этник нигезләре.

Тема 5. Төрки телләр үсешендә тарихи чорлар.

практическое занятие (4 часа(ов)):

Төрки телләр үсешендә тарихи чорлар һәм аларга характеристика. Бу чорларда үсеш алган төрки халыклар, алар калдырган фәнни, мәдәни, әдәби, лингвистик мирас.

Тема 6. Төрки телләрне өйрәнү тарихы.

практическое занятие (4 часа(ов)):

XVIII йөз башында Россиядә иҗтимагый-сәяси шартлар. Перт I нең Көнчыгыш сәясәтенә бәйле рәвештә тюркологиянең беренче яралгылары. Д.Кантимер эшчәнлеге.

Тема 7. Россиядә академия ачылу. Беренче экспедицияләр оештырылу.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Академия оештырылу һәм аның көнчыгышны өйрәнү юнәлеше. Г.З.Байер, Г.Я.Кер, Ф.И.Табберт-Страленберг эшчәнлеге. Экспедицияләр оештыру. Барлык телләрнең чагыштырмалы сүзлеге. Дамаскин сүзлеге. Паллас сүзлеге.

Тема 8. XVIII йөзнең икенче яртысында төрки телләрне өйрәнү.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Төрле уку йортларында көнчыгыш телләрне һәм татар телен укыта башлау (Әстерхан халык училещесы, Беренче Казан гимназиясе, Казан рухани семинариясе һ.б.) С.Хәлфин эшчәнлеге.

Тема 9. Россиядә университетлар ачылу.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Россиядә университетлар: Харьков, Мәскәү, Казан, Петербург университетлары, Мәскәүдә Лазарев исемендәге көнчыгыш телләрне өйрәнү институты, Казан университеты. Казан университетында беренче төрки-татар кафедрасы. И.Хәлфин, А.Казембек, М.Мәхмүдев, И.Н.Березин, Н.Катанов эшчәнлеге. Университет галимнәре тирәсенә төрле уку йортларында укыткан галимнәрнең тупланыу һәм Казан тюркологлар мәктәбе барлыкка килү. Казан тюркологлар мәктәбенең төп үзенчәлекләре.

Тема 10. Төрки тел белеменә нигез салучы академик В.В.Радлов.

практическое занятие (2 часа(ов)):

В.В.Радловның кыскача биографиясе, эшчәнлеге, фәнни эшчәнлегенең чорларга бүленеше: Алтай; Казан; Санкт-Петербург чорлары. Төрки тел белеменең төрки тармакларына нигез салган хезмәтләре.

Тема 11. Петербург университеты

практическое занятие (2 часа(ов)):

Петербург университетында көнчыгыш телләре факультеты ачылу. Х.Фәезханов, П.М.Мелиоранский, А.Н.Самойлович, С.Е.Малов һәм аларның төрки тел белемен үстерүдәге роле.

Тема 12. XIX йөзнең II яртысында татарча грамматикалар.

практическое занятие (2 часа(ов)):

К.Насыйриның татар филологиясе өлкәсендәге эшчәнлеге. Х.Фәезхановның ?Татар теленә кыскача гыйльми сарыф?хезмәте.

Тема 13. XX йөз башында язылган татарча грамматикалар.

практическое занятие (2 часа(ов)):

XX йөз башында мәдрәсәләрдә татар телен укыта башлау уңае белән язылган татарча грамматикалар. И.Өметбаев, Г.Тәүфик, Ә.Сиразетдин һ.б. хезмәтләре. 1915-1920 елларда чыккан татар теле грамматикалары: Ш.Иманаев, Г.Нугайбәк, Г.Сәгъди, Г.Ибраһимов.

Тема 14. 1920-1940 елларда татар тел белеменең үсеше.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Татар тел белеме үсешендә В.А.Богородицкий, Г.Шәрәф, Ж.Вәлиди, Г.Алпаров, М.Корбангалиев эшчәнлеге.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Тема 15. Хәзерге татар тел белеменең үсеше.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Хәзерге татар тел белеменең үсеше.

практическое занятие (6 часа(ов)):

Соңгы 60 ел эчендә татар тел белеме. Тел, әдәбият һәм тарих институты ачылу, Казан университетында татар теле һәм әдәбияты бүлеге оештырылу. В.Хангильдин хезмәтләре. Л.Җәләй, Ж.Вәлиди эшчәнлеге. 1960 еллардан соң татар теле грамматикасы, татар әдәби теле, тарихы, стилистика, лексикография, диалектология буенча хезмәтләр.

Тема 16. Төрки тел белеме мәркәзләре

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Төрки тел белеме мәркәзләре

практическое занятие (6 часа(ов)):

Материалны аңлау, үзләштерү дәрәҗәсен тикшерү.

Тема 17. Чит илләрдә төрки тел белеме.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Венгрия, Алмания, Америка, Финляндия, Болгария, Швейция, Польша, Япониядә төрки телне өйрәнгән үзәкләр.

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Тюркология фәненең барлыкка килүе һәм бүгенге торышы. Ориенталистика фәне һәм тюркология.	1		подготовка к контрольной работе	1	контрольная работа
				подготовка к устному опросу	1	устный опрос
2.	Тема 2. Хәзерге төрки телләр һәм халыкларның таралыш географиясе, территориаль төркемнәре.	1		подготовка к тестированию	2	тестирование
3.	Тема 3. Төрки телләрнең башка телләргә мөнәсәбәте ягыннан Алтай һәм Урал-Алтай теорияләре.	1			1	научный доклад
				подготовка к устному опросу	1	устный опрос
				подготовка к устному опросу	1	устный опрос
4.	Тема 4. Төрки телләрне төркемләү принциплары классификацияләр.	1		подготовка к реферату	1	реферат
				подготовка к устному опросу	2	устный опрос
5.	Тема 5. Төрки телләр үсешендә тарихи чорлар.	1		подготовка к коллоквиуму	1	коллоквиум
				подготовка к творческому экзамену	1	творческое задание

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
6.	Тема 6. Төрки телләрне өйрәнү тарихы.	1		подготовка к отчету	1	отчет
				подготовка к отчету	1	отчет
7.	Тема 7. Россиядә академия ачылу. Беренче экспедицияләр оештырылу.	1		подготовка к реферату	2	реферат
8.	Тема 8. XVIII йөзнең икенче яртысында төрки телләрне өйрәнү.	1		подготовка к презентации	1	презентация
				подготовка к реферату	1	реферат
9.	Тема 9. Россиядә университетлар ачылу.	1			2	научный доклад
10.	Тема 10. Төрки тел белеменә нигез салучы академик В.В.Радлов.	1		подготовка к презентации	1	презентация
				подготовка к творческому экзамену	1	творческое задание
11.	Тема 11. Петербург университеты	1		подготовка к коллоквиуму	1	коллоквиум
				подготовка к реферату	1	реферат
12.	Тема 12. XIX йөзнең II яртысында татарча грамматикалар.	1		подготовка к реферату	2	реферат
13.	Тема 13. XX йөз башында язылган татарча грамматикалар.	1		подготовка к устному опросу	2	устный опрос
14.	Тема 14. 1920-1940 елларда татар тел белеменең үсеше.	1		подготовка к реферату	2	реферат
15.	Тема 15. Хәзерге татар тел белеменең үсеше.	1		подготовка к творческому экзамену	1	творческое задание
				подготовка к устному опросу	1	устный опрос
16.	Тема 16. Төрки тел белеме мәркәзләре	1			2	научный доклад
17.	Тема 17. Чит илләрдә төрки тел белеме.	1			2	научный доклад
	Итого				36	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Вузовское освоение курса "Введение в тюркологию" предполагает использование как традиционных, так и инновационных образовательных технологий. Из традиционных образовательных технологий используются в учебном процессе лекция, практическое занятие, семинар и др. В курсе используются новые информационные технологии: Интернет-ресурсы и др.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Тюркология фәненең барлыкка килүе һәм бүгенге торышы. Ориенталистика фәне һәм тюркология.

контрольная работа , примерные вопросы:

"Төрки тел белеменә кереш" фәненең өйрәнү предметы, бурычлары. Ориенталистика фәне һәм тюркология барлыкка килү, бүгенге торышы.

устный опрос , примерные вопросы:

Ориенталистика фәне һәм тюркология барлыкка килү, бүгенге торышы.

Тема 2. Хәзерге төрки телләр һәм халыкларның таралыш географиясе, территориаль төркемнәре.

тестирование , примерные вопросы:

Тесты Төрки халыкларның географик урнашуы 1. Идел буе Уралда яшәүче төрки халык: а) гагауз б) башкорт в) якут г) төрек 1.б 2. Идел буе Уралда яшәүче төрки халык: а) татар б) казах в) кыргыз г) әзербайҗан 2. а 3. Идел буе Уралда яшәүче төрки халык: а) караим б) үзбәк в) төрек г) чуваш 3. г 4. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык: а) караим б) кумык в) кыргыз г) хакас 4. б 5. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык: а) урум б) трухмен в) төрекмән г) казах 5. б 6. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык: а) әзербайҗан б) уйгыр в) караим г) шор 6. а 7. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык: а) кырым татарлары б) карачай-балкар в) себер татарлары г) чулым төркиләре 7. б 8. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык: а) уйгыр б) татар в) чуваш г) алтай 8. а 9. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык: а) чуваш б) башкорт в) татар г) төрекмән 9. г 10. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык: а) кырымчак б) комык в) каракалпак г) караим 10. в 11. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык: а) үзбәк б) хакас в) урум г) кырым татарлары 11. а 12.Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык: а) татар б) гагауз в) кыргыз г) кырым татарлары 12. в 13. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык: а) чуваш б) казах в) төрек г) алтай 13. б 14. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык: а) караим б) төрекмән в) уйгыр г) тува 14. а 15. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык: а) кыргыз б) кырымчак в) казах г) хакас 15. б 16. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык: а) алтай б) шор в) урум г) үзбәк 16. в 17. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык: а) үзбәк б) хакас в) чуваш г) гагауз 17. г 18. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык: а) кырым татарлары б) себер татарлары в) татарлар г) әзербайҗан 18. а 19. Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык: а) себер татарлары б) кырым татарлары в) кумык г) карачай-балкар 19. а 20. Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык: а) чулым татарлары б) чуваш в) тува г) якут 20. а

Тема 3. Төрки телләрнең башка телләргә мөнәсәбәте ягыннан Алтай һәм Урал-Алтай теорияләре.

научный доклад , примерные вопросы:

Урал-Алтай һәм Алтай теорияләре. Алтай телләренең уртак билгеләре:фонетик, морфологик, синтаксик,лексик. Карашлар.

устный опрос , примерные вопросы:

Төрки телләрнең башка телләргә мөнәсәбәте ягыннан Алтай һәм Урал-Алтай теорияләре.

устный опрос , примерные вопросы:

Төрки телләрнең башка телләргә мөнәсәбәте ягыннан Алтай һәм Урал-Алтай теорияләре.

Тема 4. Төрки телләрне төркемләү принциплары классификацияләр.

реферат , примерные темы:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Хәзерге тюркологиядә Алтай телләр бердәмлегенә караш: С.А.Старостин, А.В.Дыбо, О.А.Мудрак, И.В.Рассадин һ.б.

устный опрос , примерные вопросы:

Төрки телләрнең төрле төркемнәргә бүленүен билгеләгез. Нинди билгеләр нигез итеп алынган (В.Богородицкий, В.Радлов, Ф.Корш, А.Самойлович, Н.Баскаков).

Тема 5. Төрки телләр үсешендә тарихи чорлар.

коллоквиум , примерные вопросы:

Төрки телләр формалашу, үсешендә төп тарихи чорлар. Алтай чорына характеристика бирегез. Төрки халыклар үсешенең хун чорына характеристика бирегез. Борынгы төрки чор. Аның хронологик чикләре, дәүләтчелек формасы. Борынгы төрки тел белеменең барлыкка килүе. XI-XIV йөзләрдә иҗат ителгән сүзлекләр. Урта төрки чор. Монгол яуларына кадәр төрки халыклар. Бу чордагы мәдәни үзәкләр. Монгол яулап алуларыннан соң төрки халыклар. Төп мәдәният үзәкләре. Алтын Урда чоры мәдәнияте. М.Болгариның "Нәһҗел-Фарадис" әсәре. Урта төрки чорда монгол явыннан соң төрки дәүләтләр торышы. XIV йөздә Урта Азиядә икътисадый, мәдәни һәм фәнни үсеш.

творческое задание , примерные вопросы:

Мәмлүкләр турында мәгълүмат бирегез. Ни өчен кыпчак грамматикалары һәм сүзлекләре гарәп һәм европа телләрендә язылган.

Тема 6. Төрки телләрне өйрәнү тарихы.

отчет , примерные вопросы:

18 йөздә Россиядә көнчыгышны өйрәнә башлау.

отчет , примерные вопросы:

18 йөздә Россиядә көнчыгышны өйрәнә башлау.

Тема 7. Россиядә академия ачылу. Беренче экспедицияләр оештырылу.

реферат , примерные темы:

Себергә экспедицияләр оештырылу.

Тема 8. XVIII йөзнең икенче яртысында төрки телләрне өйрәнү.

презентация , примерные вопросы:

XVIII йөзнең икенче яртысында төрки телләрне өйрәнү презентация

реферат , примерные темы:

18 йөздә сүзлекләр төзү.

Тема 9. Россиядә университетлар ачылу.

научный доклад , примерные вопросы:

19 йөздә университетлар ачылу (Мәскәү, Харьков, Казан, Петербург).

Тема 10. Төрки тел белеменә нигез салучы академик В.В.Радлов.

презентация , примерные вопросы:

Төрки тел белеменә нигез салучы академик В.В.Радлов.

творческое задание , примерные вопросы:

Казан фәнни тюркология мәктәбе формалашу.

Тема 11. Петербург университеты

коллоквиум , примерные вопросы:

XIX йөзнең икенче яртысында төрки телләрне өйрәнү.

реферат , примерные темы:

Петербург университетында тюркология өлкәсендә эшләгән галимнәр.

Тема 12. XIX йөзнең II яртысында татарча грамматикалар.

реферат , примерные темы:

XIX йөзнең II яртысында татарча грамматикалар.

Тема 13. XX йөз башында язылган татарча грамматикалар.

устный опрос , примерные вопросы:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

XX йөз башында язылган татарча грамматикалар.

Тема 14. 1920-1940 елларда татар тел белеменең үсеше.

реферат , примерные темы:

Татар һәм төрки телләрне өйрәнү үзәкләре.

Тема 15. Хәзерге татар тел белеменең үсеше.

творческое задание , примерные вопросы:

Хәзерге тел белеменең актуаль проблемалары

устный опрос , примерные вопросы:

Материалны аңлау, үзләштерү дәрәҗәсен тикшерү.

Тема 16. Төрки тел белеме мәркәзләре

научный доклад , примерные вопросы:

Төрки тел белеме мәркәзләре.

Тема 17. Чит илләрдә төрки тел белеме.

научный доклад , примерные вопросы:

Чит илләрдә төрки тел белеме.

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к экзамену:

1) Контрольные вопросы и задания для проведения текущего контроля и промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины (Үткән материалларны ныгыту һәм кабатлау өчен тест үрнәкләре)

Тесты

Төрки халыкларның географик урнашуы

1. Идел буе - Уралда яшәүче төрки халык:

а) гагауз

б) башкорт

в) якут

г) төрек

1.б

2. Идел буе - Уралда яшәүче төрки халык:

а) татар

б) казах

в) кыргыз

г) әзербайҗан

2. а

3. Идел буе - Уралда яшәүче төрки халык:

а) караим

б) үзбәк

в) төрек

г) чуваш

3. г

4. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:

а) караим

б) кумык

в) кыргыз

г) хакас

4. б

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

5. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:
а) урум
б) трухмен
в) төрекмән
г) казах
5. б

6. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:
а) әзербайҗан
б) уйгыр
в) караим
г) шор
6. а

7. Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:
а) кырым татарлары
б) карачай-балкар
в) себер татарлары
г) чулым төркиләре
7. б

8. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:
а) уйгыр
б) татар
в) чуваш
г) алтай
8. а

9. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:
а) чуваш
б) башкорт
в) татар
г) төрекмән
9. г

10. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:
а) кырымчак
б) комык
в) каракалпак
г) караим
10. в

11. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:
а) үзбәк
б) хакас
в) урум
г) кырым татарлары
11. а

12.Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:
а) татар
б) гагауз
в) кыргыз

г) кырым татарлары

12. в

13. Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:

а) чуваш

б) казах

в) төрек

г) алтай

13. б

14. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) караим

б) төрекмән

в) уйгыр

г) тува

14. а

15. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) кыргыз

б) кырымчак

в) казах

г) хакас

15. б

16. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) алтай

б) шор

в) урум

г) үзбәк

16. в

17. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) үзбәк

б) хакас

в) чуваш

г) гагауз

17. г

18. Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) кырым татарлары

б) себер татарлары

в) татарлар

г) әзербайҗан

18. а

19. Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык:

а) себер татарлары

б) кырым татарлары

в) кумык

г) карачай-балкар

19. а

20. Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык:

а) чулым татарлары

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

б) чуваш
в) тува
г) якут
20. а

Тәңгәллек

1. Этник төркемнәре белән тәңгәлләштерегез:
1. татар а) угыз
2. төрек б) кыпчак
3. үзбәк в) карлук
4. чуваш г) болгар

1-б, 2-а, 3-в, 4-г.

2. Халыкларны географик урын белән тәңгәлләштерегез:

1) Көнбатыш төркем а) татар
2) Себердә яшәүче халыклар б) гагауз
3) Урта Азия, Казахстан в) шор
4) Идел, Урал г) каракалпак
1-г, 2-в, 3-б, 4-а.

3. Халыкларны географик урын белән тәңгәлләштерегез:
1) кырымчак а) Себер төркеме
2) татар б) Көнбатыш төркем
3) кумык в) Идел-Урал буе
4) тофа г) Кавказ, Дагыстан
1-б, 2-в, 3-г, 4-а.

4. Әсәрләрне авторлары белән тәңгәлләштерегез:
1) "Диване-лөгат эт түрк" а) С.У. Ремезов
2) "Русча-татарча кулъязма сүзлек" б) М. Кашгарый
3) "Описание народов Сибири" в) М. Ногман
4) "Русча-татарча сүзлек" г) С. Хәлфин
1-б, 2-в, 3-а, 4-г.

5. Чорларның тарихи чикләрен тәңгәлләштерегез:
1) Алтай чоры а) 15 гас. б.көннәргә кадәр
2) Хун чоры б) тарихи чикләре билгесез
3) Яңа төрки чор в) б.э 5 гасырына кадәрге чор
4) Борынгы төрки чор г) 5-10 гасырга кадәр
1-б, 2-в, 3-а, 4-г.

6. Себер халыкларын географик урыны белән тәңгәлләштерегез:

1) Көнбатыш регион а) тува, тофалар
2) Көнчыгыш регион б) Себер татарлары, Чулым татарлары
3) Саян регионы в)хакас, шорлар
4) Алтай регионы г)якутлар, долганнар

7. Әсәрне авторлары белән тәңгәлләштерегез:
1) "Нәһҗел Фәрадис" а) С.Сараи
2) "Гөлестан бит төрки" б) М.Болгари
3) "Мәхәббәтнамә" в) Й.Баласагунлы
4) "Кутадгу белек" г) Хәрәзми

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

1-б, 2-а, 3-г, 4-в.

8.Төрки телләрне төркемләүдә галимнәр нигез итеп алган билгеләрне тәңгәлләштерегез:
1) С.С. Малов а) генеологик
2) А.Н. Баскаков б) тарихи
3) В.В. Богородицкий в) фонетик-морфологик
4) А.Н. Самойлович г) географик
1-б, 2-а, 3-г, 4-в.

9. Халыкларның хәзерге атамаларын борынгы исемнәре белән тәңгәлләштерегез:
1) караим а) алан
2) карачай б) кузнец татарлары
3) якут в) карай
4) шор г) саха

10. Халыкларны диннәре белән тәңгәлләштерегез:
1) кырымчак а) христиан
2) гагауз б) ислам
3) тофа в) иудаизм
4) Литва һәм Белоруссия татарлары г) шаманлык

11. Халыкларны географик төркемнәренә тәңгәлләштерегез:
1) казах а) Идел буе һәм Урал
2) башкорт б) Кавказ һәм Төньяк Кавказ
3) хакас в) Себер төркеме
4) әзебайҗан г) Урта Азия һәм Казахстан

12. Халыкларны географик төркемнәренә туры китерегез:
1) уйгур, үзбәк, кыргыз а) Көнбатыш төркем
2) якут, шор, хакас б) Кавказ һәм Төньяк Кавказ
3) гагауз, караим, кырымчак в) Себер төркеме
4) әзербайҗан, нугай, карачай г) Урта Азия һәм Казахстан

13.Халыкларның хәзерге атамаларын борынгы исемнәре белән тәңгәлләштерегез:
1) хакас а) карагас
2) тува б) мрас татарлары
3) тофа в) саян
4) шор г) Абакан татарлары

14. Халыкларның этник төркемнәрен тәңгәлләштерегез:
1) нугай а) болгар
2) төрекмән б) кыпчак
3) чуваш в) угыз
4) үзбәк г) карлук

15. Халыкларны төркемнәренә туры китерегез:
1) урум а) Себер төркеме
2) нугай б) Урта Азия һәм Казахстан
3) каракалпак в) Көнбатыш төркем
4) алтай г) Кавказ һәм Төньяк Кавказ

16. Халыкларның этник төркемнәрен билгеләгез:
1) алтай а) карлук

2)гагауз б) кыпчак
3) үзбәк в) угыз
4) караим г) уйгыр-угыз

17. География төркемнәргә бәйле халыкларны тәңгәлләштерегез:
1) Көнбатыш төркем а) балкар
2) Себер төркеме б) кырымчак
3)Кавказ һәм Төньяк Кавказ в) уйгыр
4) Урта Азия һәм Казахстан г) хакас

18. Халыкларның этник төркемнәрен тәңгәлләштерегез:
1) кыргыз а) кыпчак
2) уйгыр б) угыз
3) трухмен в) карлук
4) каракалпак г) кыпчак-кыргыз

19.Халыкларны географик төркемнәренә туры китерегез:
1) комык а) Себер төркеме
2) якут б) Көнбатыш төркем
3) Кырым татарлары в) Урта Азия һәм Казахстан
4) кыргыз г) Кавказ һәм Төньяк Кавказ

20. Авторларның хезмәтләрен тәңгәлләштерегез:
1) Габен А. а) "Рунические письменности евразийских степей"
2) Тенишев Э.Р. б) "Язык орхоно-енисейской письменности"
3) Насилов В.М. в) "Принципы составления исторических грамматик и Истории литературных тюркских языков"
4) Кызласов В.Р. г) "Культура письма и печатания у древних тюрков"

Контрольная работа №1
I вариант
1. Хәзерге төрки телләр һәм халыклар. Аларның таралыш географиясе.
2. Идел буе һәм Урал төрки халыклары. Аларны башка телләрдән аера торган тел үзенчәлекләре.
3. Төрки халыкларның тарихи-этник төркеме буларак угызлар. Нинди телләргә нигез салулары һәм төп тел үзенчәлекләре.
4. Тестлар.
Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:
а) караим
б) кумык
в) кыргыз
г) хакас

Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:
а) чуваш
б) башкорт
в) татар
г) төрекмән

Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:
а) караим
б) төрекмән

в) уйгыр

г) тува

Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык:

а) чулым татарлары

б) чуваш

в) тува

г) якут

Кыпчак этник төркеме нигезендә формалашкан төрки халык -

а) чувашлар

б) гагаузлар

в) уйгырлар

г) татарлар

II вариант

1. Хәзерге төрки телләр һәм халыклар. Аларның таралыш географиясе.

2. Урта Азия һәм Казахстанда яшәүче төркиләр.

3. Төрки халыкларның тарихи-этник төркеме буларак кыпчаклар. Нинди телләргә нигез салулары һәм төп тел үзенчәлекләре.

4. Тестлар.

Идел буе - Уралда яшәүче төрки халык:

а) караим

б) үзбәк

в) төрек

г) чуваш

Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык:

а) себер татарлары

б) кырым татарлары

в) кумык

г) карачай-балкар

Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) караим

б) төрекмән

в) уйгыр

г) тува

Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:

а) кырым татарлары

б) карачай-балкар

в) себер татарлары

г) чулым төркиләре

Угыз этник төркеме нигезендә формалашкан төрки халык -

а) татарлар

б) башкортлар

в) кырым татарлары

г) комыклар

III вариант

1. Хәзерге төрки телләр һәм халыклар. Аларның таралыш географиясе.

2. Кавказда һәм Дагыстанда яшәүче төрки халыклар.

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

3. Төрки халыкларның тарихи-этник төркеме буларак карлуклар-уйгурлар. Хәзерге көндә дәвамчылары һәм төп тел үзенчәлекләре.

4. Тестлар.

Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:

а) уйгыр

б) татар

в) чуваш

г) алтай

Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) кырым татарлары

б) себер татарлары

в) татарлар

г) әзербайҗан

Идел буе - Уралда яшәүче төрки халык:

а) гагауз

б) башкорт

в) якут

г) төрек

Көнбатыш Себердә яшәүче төрки халык:

а) чулым татарлары

б) чуваш

в) тува

г) якут

Кыпчак этник төркеме нигезендә формалашкан төрки халык -

а) угызлар

б) кыргызлар

в) чувашлар

г) урумнар

IV вариант

1. Хәзерге төрки телләр һәм халыклар. Аларның таралыш географиясе.

2. Себердә яшәүче төрки халыклар.

3. Төрки халыкларның тарихи-этник төркеме буларак болгарлар. Нинди телләргә нигез салулары һәм төп тел үзенчәлекләре.

4. Тестлар.

Идел буе - Уралда яшәүче төрки халык:

а) татар

б) казах

в) кыргыз

г) әзербайҗан

Урта Азиядә һәм Казахстанда яшәүче төрки халык:

а) чуваш

б) башкорт

в) татар

г) төрекмән

Көнбатышта (Литва, Украинада) яшәүче төрки халык:

а) алтай

б) шор

в) урум

г) үзбәк

Кавказ һәм Дагыстанда яшәүче төрки халык:

а) әзербайҗан

б) уйгыр

в) караим

г) шор

Угыз этник төркеме нигезендә формалашкан төрки халык -

а) чувашлар

б) үзбәкләр

в) татарлар

г) төркеләр

Контрольная работа №2

I вариант

1. Төрки телләр үсешендә төп тарихи чорлар: алтай чоры, һун чоры, борынгы төрки чор, урта төрки чор, яңа төрки чор. Чорларга характеристика.

2. Төрки телләрне төркемләгән А.Н.Самойлович бүленеше.

II вариант

1. Төрки телләр үсешендә төп тарихи чорлар: алтай чоры, һун чоры, борынгы төрки чор, урта төрки чор, яңа төрки чор. Чорларга характеристика.

2. А.Н.Баскаковның генеалогик классификациясе.

2) Тематика рефератов (Рефератлар язу өчен темалар)

1. Х.Фәезхановның тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

2. И.Хәлфиннең тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

3. Г.Алпаровның тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

4. Ш.Рамазановның тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

5. К.Насыйриның тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

6. Л.Җәләйнең тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

7. Ж.Вәлидинең тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

8. Г.Нугайбәкнең тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

9. Г.Ибрагимовның тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

10. М.Мәхмүдевнең тел белеме өлкәсендәге эшчәнлеге.

11. С.Хәлфиннең грамматикасы һәм сүзлеге.

12. Н.Ф. Катановның эшчәнлеге һәм хезмәтләре.

13. В.В.Радловның эшчәнлеге һәм хезмәтләре.

14. А.Казембекның эшчәнлеге һәм хезмәтләре.

15. А.К.Дмитриевның эшчәнлеге һәм хезмәтләре.

16. А.Н.Кононовның эшчәнлеге һәм хезмәтләре.

17. Н.А.Баскаковның эшчәнлеге һәм хезмәтләре.

Экзаменационные вопросы прилагаются в виде Приложения №1 (с.16-17)

7.1. Основная литература:

ЭЛЕКТРОННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КФУ

Нелюбин, Л. Л. История науки о языке [Электронный ресурс]: учебник / Л. Л. Нелюбин, Г. Т. Хухуни. - 4-е изд., стереотип. - М.: Флинта : Наука, 2011. - 376 с. http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=406332

Федулин, А. А. Россия и ее народы [Электронный ресурс]: Учебное пособие / А. А. Федулин, Д. А. Аманжолова. - М.: ФГБОУ ВПО "РГУТиС", 2012. - 184 с. http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=452447

Теория языка. Вводный курс: Учебное пособие / А.А.Горбачевский. - М.: Флинта: Наука, 2011. - 280 с.

http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=447873

Зәкиев М.З. Хәзерге татар халкының тирән тамырлары / Мирфатыйх Зәкиев; Татарстан Респ. ФА , Г. Ибраһимов исм. Тел, әд. һәм сәнгать ин-ты. - Казан: Татарстан китап нәшрияты, 2012. - 358 с.

Татар әдәби теле тарихы = История татарского литературного языка: уку-укыту кулланмасы әсбабы / Казан (Идел буе) федераль ун-ты, Татар филологиясе һәм тарихы фак.; [сост.: Ф.Ш.Нуриева, Ә.Р.Исхакова]. - Казан: [Казан федераль университеты нәшр.], 2011. - 100 б.

7.2. Дополнительная литература:

Мандель Б. Р. Книжное дело [Электронный ресурс]: Учебн. пособие / Б. Р. Мандель. - М.: Вузовский учебник: ИНФРА-М, 2013. - 634 с.

http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=403672

Садохин А. П. История мировой культуры [Электронный ресурс]: учеб.пособие для студентов высших учебных заведений / А. П. Садохин, Т. Г. Грушевицкая. - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012. - 975 с.

http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=391370

Ахметзянов М.И.. Татарская археография: отчеты о результатах археографических экспедиций (1972-2010 гг.) / Марсель Ахметзянов; Акад. наук Респ. Татарстан, Ин-т яз., лит. и искусства им. Г. Ибрагимова.-Казань: [б. и.], 2011.-; 20. Ч. 1.?2011.?187 с., 150 . - <UR

Нелюбин, Л. Л. История науки о языке [Электронный ресурс]: учебник / Л. Л. Нелюбин, Г. Т. Хухуни. - 4-е изд., стереотип. - М.: Флинта : Наука, 2011. - 376 с

http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=40633

Кормушин, Игорь Валентинович. Тюркские енисейские эпитафии : грамматика, текстология / И.В. Кормушин ; Рос. акад. наук, Ин-т языкознания . Москва : Наука, 2008 . 341, [1] с., [16] л. цв. ил. ; 22 .-Часть текста представляет собой тюркское руническое письмо .- На тит. л.: Акад. книгоиздательство России 280 лет . Продолж. монографии "Тюркские енисейские эпитафии. Тексты и исследования" (М.: Наука, 1997)

Диван лугат ат-турк (Свод тюркских слов) : в 3-х томах / Махмуд ал-Кашгари ; пер. с араб. А. Р. Рустамова ; под ред. И. В. Кормушина ; Рос. акад. наук, Отд-ние ист.-филол. наук, Ин-т востоковедения, Ин-т языкознания .Москва : Восточная литература, 2010

Благова Г.Ф.История тюркологии второй половины XIX - начала XX века в России : [в 2 ч.] / Г. Ф. Благова ; Рос. акад. наук, Ин-т языкознания . Москва : Восточная литература, 2012 .- 310 с.

Мудрак О.А.Классификация тюркских языков и диалектов на данных морфологии и исторической фонетики / О. А. Мудрак // Словообразование в тюркских языках: исследования и проблемы = Төрки телләрдә сүзьясалышы: тикшеренүләр һәм проблемалар : материалы Междунар. тюркол. конф., посвящ. 80-летию Фуата Ганиева, г. Казань, 20-21 сент. 2010 г. Казань, 2011 . С. 98-101.

Языки мира:Тюркские языки / ; Рос.АН,Ин-т языкознания;Гл.редкол.:В.Н.Ярцева и др.;Ред.:Н.В.Рогова и др. М. : Индрик, 1997 . 542с

7.3. Интернет-ресурсы:

Институт стран Азии и Африки при Московском государственном университете (МГУ) - http://www.iaas.msu.ru

Н.З.Гаджиева. Тюркские языки - www.lingvotech.com/gadzhiyeva-90

Нуриева Ф.Ш. Введение в тюркскую филологию (на татарском языке). Система интерактивного тестирования знаний. - http: // 192. 168. 5. 110: 8000

Словарь филолога - slovarfilologa.ru/52/

Тюркские языки - ru.wikipedia.org/wiki/

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Введение в тюркологию" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB,audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудованием имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе " БиблиоРоссика", доступ к которой предоставлен студентам. В ЭБС " БиблиоРоссика " представлены коллекции актуальной научной и учебной литературы по гуманитарным наукам, включающие в себя публикации ведущих российских издательств гуманитарной литературы, издания на английском языке ведущих американских и европейских издательств, а также редкие и малотиражные издания российских региональных вузов. ЭБС "БиблиоРоссика" обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "ZNANIUM.COM", доступ к которой предоставлен студентам. ЭБС "ZNANIUM.COM" содержит произведения крупнейших российских учёных, руководителей государственных органов, преподавателей ведущих вузов страны, высококвалифицированных специалистов в различных сферах бизнеса. Фонд библиотеки сформирован с учетом всех изменений образовательных стандартов и включает учебники, учебные пособия, УМК, монографии, авторефераты, диссертации, энциклопедии, словари и справочники, законодательно-нормативные документы, специальные периодические издания и издания, выпускаемые издательствами вузов. В настоящее время ЭБС ZNANIUM.COM соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Необходимые технические средства:

Средства телекоммуникации (электронная почта, выход в Интернет).

Принтер лазерный.

Копировальный аппарат.

Ноутбук

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 050100.62 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Образование в области родного (татарского) языка и литературы и иностранного (арабского) языка .

Автор(ы):
Юсупова А.Ш. _____
Саттарова М.Р. _____
"__" _____ 201 __ г.

Рецензент(ы):
Денмухаметова Э.Н. _____
"__" _____ 201 __ г.